

Fakultetsstyrelsen

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå till licentiatexamen i socialt arbete inom den nationella forskarskolan för tillämpad välfärdsforskning, 120 högskolepoäng

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå till licentiatexamen i socialt arbete inom den nationella forskarskolan för tillämpad välfärdsforskning är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsstyrelsen 2018-11-22, dnr U 2018/680.

Studier enligt denna allmänna studieplan kan leda till följande examina:

Filosofie licentiatexamen i socialt arbete. (*Degree of Licentiate of Philosophy in Social Work*)

1 Ämnesbeskrivning

Forskning i socialt arbete handlar huvudsakligen om sociala problem, deras uppkomst, orsaker och lösningar; utsatta gruppers och individers villkor och levnadsförhållanden; analyser av välfärdspolitik, socialpolitiska åtgärder, samhällsinterventioner, människobehandlande organisationer och professioner.

Med tillämpad välfärdsforskning avses forskning som stärker långsiktig kunskapsuppbyggnad och utveckling inom socialtjänstens verksamhetsområden, samt klient- och praktknära forskning om socialtjänsten. Detta kan exemplifieras som forskning om personcentrerad socialtjänst, sammanhållna insatskedjor, effekterna av tidiga/förebyggande insatser, innovationer, brukarmedverkan samt implementeringsforskning. Tillämpad välfärdsforskning bör bedrivas på ett sätt som stärker samverkan mellan forskning och praktik samt ökar delaktigheten från brukare och anhöriga.

2 Syfte och mål för forskarutbildningen

Syftet med forskarutbildningen i socialt arbete vid Socialhögskolan, Lunds universitet, är att ge fördjupade kunskaper i socialt arbete och att utbilda självständiga och kritiska forskare med bred teoretisk samhällsvetenskaplig kunskap, metodologisk skicklighet och urskilningsförmåga samt förmåga att genomföra forskningsprojekt.

Undervisningen ges på svenska med omfattande inslag av engelska. Licentianden benämns fortsättningsvis som doktorand.

2.1 Licentiatexamen

Doktoranden ska efter genomgången utbildning ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter (Högskoleförordningen SFS 1993:100, bilaga 2 Examensordning):

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

3 Behörighet till utbildning på forskarnivå

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att den sökande har grundläggande och särskild behörighet och att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har, enligt Högskoleförordningen 7 kap. § 39, den som

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsstyrelsen får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

3.2 Särskild behörighet

Doktoranden ska ha fullgjort kursfordringar om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet socialt arbete på avancerad nivå eller förvärvat motsvarande kunskaper inom eller utom landet. Doktoranden ska också ha genomfört självständiga arbeten om minst 15 högskolepoäng på avancerad nivå, eller arbeten som till sin kvalitet och omfattning kan anses motsvara detta.

3.3. Tillgodoräknande av tidigare studier

En doktorand som genomgått viss högskoleutbildning på avancerad nivå eller motsvarande med godkänt resultat kan tillgodoräkna sig detta i utbildningen på forskarnivå, om prefekt efter prövning bedömer att den tidigare utbildningen har sådan kvalitet och inriktning att den kan godtas för tillgodoräknande. Tillgodoräknande ska prövas på doktorandens egen begäran i varje enskilt fall och beslutet ska dokumenteras i den individuella studieplanen, senast ett år efter att denna upprättas. Tillgodoräkningen av tidigare studier ska kopplas till beslut om avräkning i finansieringstid motsvarande den tillgodoräknande kurspoängen.

4 Antagning och urval

Antagningen sker till fyra års halvtidsstudier som kan avslutas med licentiatexamen.

Antagning av forskarstuderande inom forskarskolan sker enligt Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet samt Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

4.1. Antagning

Enbart den som har en anställning enligt de villkor som ställts upp av den nationella forskarskolan i tillämpad välfärdsforskning kan antas som doktorand. En finansieringsplan ska finnas vid antagningen. I planen ska de ekonomiska villkoren för hela studietiden framgå.

Doktorander antas till forskningsprojekt som har utformats i samråd mellan forskarskolan och dess samverkande kommuner och som godkänts av båda parter. Överenskommelsen bilägges doktorandens individuella studieplan.

Den som antagits till studier för licentiatexamen ska genomgå ny antagning för att fortsätta till doktorsexamen. Den som är antagen till nationella forskarskolan i tillämpad välfärdsforskning får inte samtidigt vara antagen som doktorand enligt annan studieplan.

4.2 Urval

Vid antagningsbegränsning måste urval göras bland de sökande. Urvalet sker genom att institutionen väger samman det planerade projektets relevans och genomförbarhet och den sökandes meriter vid ansökningstillfället. Avgörande urvalskriterium är förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildning. Särskilt avseende fästs vid den sökandes lämplighet för samhällsvetenskapligt forskningsarbete. Att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande.

För att bedöma förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildningen beaktas studieresultat, den sökandes skrifter, rapporter, forskningsplaner och eventuella

forskningsmeriter samt dokumenterad arbetslivserfarenhet. Självständiga arbeten på grundnivå och på avancerad nivå har särskild vikt.

En sökande som bedöms ha god förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildning, kan antas med villkor om att färdigställa en uppsats på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng innan studietiden som doktorand inleds.

Institutionen eftersträvar mångfald inom forskarskolans verksamhet. Jämställdhetsaspekten ska alltid beaktas. Vid jämbördiga meriter ska sökande av underrepresenterat kön, relaterat till fördelningen bland forskarstuderande inom den nationella forskarskolan, ges företräde om inte annat skäl talar emot detta.

5 Utbildning på forskarnivå

Utbildning på forskarnivå som leder till licentiatexamen omfattar fyra års studier (120 högskolepoäng) på halvtid.

5.1 Utbildningens uppläggning

Utbildningen omfattar totalt 120 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande 37,5 högskolepoäng och en vetenskaplig avhandling, licentiatavhandlingen, omfattande 82,5 högskolepoäng. Undervisning ges i form av kurser, seminarier och gästföreläsningar samt handledning i avhandlingsarbetet.

För godkänd licentiatexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i forskarutbildningen och på licentiatavhandlingen.

5.2 Handledning

För varje doktorand ska utses minst två handledare, varav en ska vara huvudhandledare. Huvudhandledaren ska vara docentkompetent och anställd vid Socialhögskolan, Lunds universitet.

I den individuella studieplanen ska respektive handledares arbetsuppgifter och ansvarsområde anges. Doktoranden har rätt till handledning under den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen om 120 högskolepoäng, fyra år vid halvtidsstudier. Handledningen omfattar både hjälp med inriktningen av studier och avhandlingsarbete samt stöd under arbetets gång. En doktorand som begär det ska få byta handledare.

5.3 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska doktoranden i samråd med handledarna upprätta en individuell studieplan över universitetets och doktorandens åtagande och en tidsplan för doktorandens utbildning. Den individuella studieplanen ska följas upp årligen. Doktoranden ska registrera sig i början av varje termin och i samråd med handledare ange med vilken aktivitetsgrad studierna ska bedrivas under terminen.

5.4 Kurser och andra moment

Kursdelen i forskarutbildningen består av kurser som ordnas inom ramen för den nationella forskarskolan, samt vid andra institutioner och lärosäten inom och utom landet.

För kurser vid Lunds universitet ska det finnas kursplaner som anger kursernas mål, innehåll och poängtal. För kurser genomgåna vid andra lärosäten bestäms poängantalet som ska tillgodoräknas av examinator. Vilka kurser den enskilde doktoranden ska genomgå och kunna räkna in i examen anges i den individuella studieplanen.

Prov som ingår i utbildning på forskarnivå och avhandling ska bedömas med betygen godkänd eller underkänd. Examinator för kursdelen är professor eller annan docentkompetent lärare.

5.4.1 Kursdelen

Följande kurser är obligatoriska inom forskarskolan:

Introduktion till tillämpad välfärdsforskning (inklusive vetenskapsteori och forskningsetik), 7,5 högskolepoäng

Kvantitativ metod och statistisk analys, 7,5 högskolepoäng

Kvalitativ metod, 7,5 högskolepoäng

Generiska färdigheter och förmågor, 7,5 högskolepoäng

Doktoranden ska även förvärva 7,5 högskolepoäng inom kurser med inriktning mot teori och ämnesfördjupning.

Den obligatoriska kursen i Generiska färdigheter och förmågor relaterar till målen för utbildningen och innefattar sammanställning och information om kunskapsöversikter, nationell och internationell forskningspresentation, aktivt deltagande i forskarseminarium, ansökningsseminarium och kommunikation av egen och andras forskning. I kursdelen sker kunskapskontrollen företrädesvis i form av skriftlig redovisning av individuella fördjupningsuppgifter, som i regel seminariebehandlas.

En doktorand som har genomgått moment som bedöms motsvara de obligatoriska delarna av forskarutbildningens kurser kan efter prövning av examinator välja att fördela kursmomenten på annat sätt.

5.4.2 Forskningsseminarier och andra moment

Som ett led i utbildningen ska doktoranden delta i seminarier kring institutionens forskningsverksamhet och andra doktorandernas avhandlingsarbete. Doktoranderna ska ges möjlighet att presentera PM om teoretiska och/eller metodologiska problem i arbetet, framlägga planer, uppsatser och avhandlingstexter samt att opponera på andras vetenskapliga arbeten.

Doktoranden ska presentera sitt arbete med avhandlingen vid minst tre seminarier:

- 1) i anslutning till planeringen av avhandlingens uppläggning (planeringsseminarium)
- 2) då avhandlingsarbetet kommit ungefär halvvägs (mellanseminarium)
- 3) slutseminarium cirka sex månader före beräknad disputation

5.5 Licentiatavhandling

Licentiatavhandlingen är det viktigaste momentet i forskarutbildning för licentiatexamen. Avhandlingen ska baseras på självständigt vetenskapligt arbete.

Avhandlingen utformas som ett antal vetenskapliga uppsatser som ska vara försedda med en inledande sammanfattning där delarna sätts in i en helhet (sammanläggningsavhandling). Om särskilda omständigheter föreligger kan examinator besluta att en avhandling får utformas som ett enhetligt sammanhängande verk (monografiavhandling).

Ett arbete av två eller flera författare kan godkännas som licentiatavhandling eller del däri, om varje doktorands insats redovisas så att den kan bedömas individuellt.

Avhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Avhandlingen betygssätts med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl innehållet i avhandlingen som försvaret av den vid disputationen.

Betyget sätts av en betygsnämnd som består av tre ledamöter som ska ha minst docentkompetens.

6 Övrigt

Se vidare Föreskrifter för utbildningen på forskarnivå vid Lunds universitet samt Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

När det gäller frågan om indragning av resurser för doktorand som i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen (HF 6 kap § 30) hänvisas till föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet.

Upplysningar om antagning och ansökningstider lämnas av Socialhögskolan.